

Antoni Jopek

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Krakowie

Biuletyn Polonistyczny 23/1-2 (75-76), 187-192

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tając listy Kornela Ujejskiego"; J. Starnawski: "O Częstochowie i okolicy w bibliotekach Amsterdamu"; E. Polanowski: "Kultura literacka ośrodka regionalnego jako przedmiot badań"; A. Chruszczyński: "Syn-tezy lat trzydziestych"; S. Buksiński: "Najbliższa ojczyzna Wespazjana Kochowskiego"; M. Gumkowska: "Dialog z przeszłością"; G. Skowron: "Właściwości stylu Leona Kruczkowskiego"; E. Łągiewka: "Prace K. Wojciechowskiego nad podręcznikami szkolnymi"; M. Rolska: "Polszczyzna osiemnastowieczna w częstochowskim rękopisie z lat 1759-1765"; S. Podobiński: "Żargon profesjonalny hutników częstochowskich". W Wydawnictwie Poznańskim ukazał się w 1979 r. tom szkiców literackich E. Polanowskiego "W dawnym Kaliszu".

Zakład uzyskał pomieszczenia na własny księgozbiór i czytelnię. Biblioteka zakładowa liczy 800 pozycji książkowych i prenumeruje 16 czasopism literackich i periodyków naukowych.

Doc. dr Edward Polanowski

WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA W KRAKOWIE

Instytut Filologii Polskiej

Zakład Literatury Polskiej, Zakład Teorii Literatury,
Zakład Metodyki Literatury i Języka Polskiego
(1973/1979)

Sprawy organizacyjne i personalne

Z dniem 1 X 1978 r., w związku z przejściem w stan spoczynku, zrezygnował ze stanowiska dyrektora Instytutu Filologii Polskiej prof. dr J. Nowakowski, który stanowisko to piastował od 1 X 1976 do 1 X 1978 r. Na jego następcę został powołany prof. dr J.Z. Białek. Od 1 X 1978 r. w skład dyrekcji Instytutu wchodzi: prof. J.Z. Białek (dyrektor), oraz doc. dr M. Schabowska i dr A. Dyduchowa (zastępcy dyrektora).

W dniu 5 X 1978 r. tytuł profesora nadzwyczajnego otrzymał doc. dr hab. B. Faron.

Z początkiem roku akad. 1978/79 doc. dr hab. J. Jarowiecki przeszedł do Samodzielnego Zakładu Bibliotekoznawstwa, gdzie objął funkcję kierownika, zatrzymując jednak znaczną część zajęć w Zakładzie Literatury Polskiej. Dr J. Okoń, dotychczasowy p.o. kierownika Zakładu Bibliotekoznawstwa, powrócił do Zakładu Literatury Polskiej.

W Zakładzie Metodyki Literatury i Języka Polskiego została zatrudniona w charakterze adiunkta dr Z. Świątyńska-Polakowska, uprzednio pracownik Uniwersytetu Śląskiego.

Po odbyciu rocznego stażu mgr J. Waligóra uzyskał etat w Zakładzie Literatury Polskiej, a mgr B. Gryszkiewicz - w Zakładzie Teorii Literatury; mgr mgr M. Ostasz i M. Buś zostali skierowani na studia doktoranckie; mgr K. Gajda awansował na starszego asystenta.

Dr B. Dyduchowa w dalszym ciągu prowadziła lektorat języka polskiego na uniwersytecie w Dijon, a dr R. Lubas rozpoczęła analogiczne zajęcia w uniwersytecie w Clermont-Ferrand (Francja).

Z końcem sierpnia 1979 r. wyjechał na miesięczny pobyt do Stanów Zjednoczonych prof. dr B. Faron. W wyniku tej podróży, której celem było zapoznanie się z amerykańskim szkolnictwem wyższym, dojdzie do nawiązania współpracy między krakowską WSP a uniwersytetem stanowym w Bostonie.

Jesienią 1978 r. odbyły się kolokwia habilitacyjne doc. dra Z. Urygi (metodyka literatury polskiej) oraz dra J. Okonia (literatura staropolska). Obie habilitacje zostały zatwierdzone przez Centralną Komisję Kwalifikacyjną.

W roku akad. 1978/79 U. Petkowska i I. Piechowiak obroniły prace doktorskie z zakresu historii literatury oraz metodyki nauczania literatury. 80 studentów stacjonarnych i zaocznych uzyskało stopień magistra filologii polskiej.

Sesje i zebrania naukowe

W ciągu roku akad. 1978/79 odbyły się w Zakładzie Literatury Polskiej cztery zebrania naukowe, na których: T. Budrewicz informował o

adresacie i monologu wypowiedzianym w "Ptasim gościńcu" i "Babim lecie" Haliny Auderskiej; J. Okoń wygłosił referat pt. "Czytanie »Nadobnej Paskwaliny« Samuela Twardowskiego"; Z. Uryga zastanawiał się nad zagadnieniem recepcji liryki w szkole; E. Łubieniewska zajęła się grą konwencji komediowych w "Fantazym" Juliusza Słowackiego.

Dużą aktywność wykazywali również członkowie Zakładu Teorii Literatury. A. Baluch przedstawiła trzy referaty: "Metatekstowa funkcja intonacji a aspekt dzieła", "Samodzielna lektura - własne odkrycie świata", "Wychowanie literackie dla najmłodszych". B. Gryszkiewiczza zainteresowała problem dosłowności w prozie Brunona Schulza; na semiotyczne aspekty stylizacji w powieści Leopolda Buczkowskiego pt. "Kąpiele w Lucce" zwrócił uwagę A. Aleksandrowicz.

Z inicjatywy kierownika Zakładu Literatury Polskiej prof. dra B. Farona odbyła się w dniach 20-22 IV 1979 r. w ośrodku wypoczynkowym "Czercz" w Piwnicznej trzecia wyjazdowa sesja naukowa poświęcona problematyce stylizacji. W obradach, oprócz pracowników zakładów: Literatury Polskiej, Teorii Literatury, Języka Polskiego, Metodyki Literatury i Języka Polskiego, wzięła udział przedstawicielka Zakładu Filologii Romańskiej. Wygłoszono 14 referatów: M. Zarębina mówiła o statusie artystycznej odmiany języka i jej stylistycznej pojemności; U. Dąbska podzieliła się uwagami o stylizacji w tekstach Michela Butora; J.Z. Białek zajął się językiem dziecięcym w prozie Janusza Korczaka; M. Jędrzychowska wydobyła istotne cechy stylu Kazimierza Wyki ("Pieczęć osobowości"); T. Budrewicz snuł rozważania na temat stylizacji językowej w kreacji bohatera powieści pt.: "Ptasi gościniec" i "Babie lato" Haliny Auderskiej; M. Mączyńskiego zainteresowała funkcja stylizacyjna potoku składniowego we współczesnej prozie polskiej; M. Schabowska przypominała cechy stylistyczno-językowe powieści polskiej okresu 1950-1955; A. Baluch podkreśliła związki zachodzące między "Gałęzią" Tadeusza Różewicza a "Mendlem Gdańskim" Marii Konopnickiej ("stylizacja świata przedstawionego"); M. Gryniewicz podjął problem muzyczności w dziele literackim; A. Aleksandrowicz zgłosił "Uwagi o potrzebie funkcjonalnego traktowania treści językoznawczych wszystkich przedmiotów w nauczaniu dyscyplin literaturoznawczych studiów polonistycznych"; B. Ma-

łek zastanawiała się nad funkcją aluzji literackiej w powieściach Stanisława Dygata; B. Gryszkiewicz opisał teatr narracyjny Kazimierza Truchanowskiego; A. Witkowska odczytała fragment swojej rozprawy doktorskiej "O niektórych właściwościach stylu eseistyki - na przykładzie Jana Parandowskiego"; R. Mazurkiewicz (student IV roku filologii polskiej) poruszył problem dotyczący mechanizmu stylizacji w semiotycznej koncepcji kultury i sztuki.

W dniach 27-29 XI 1978 r. pracownicy Instytutu Filologii Polskiej: prof. prof. B. Faron i J.Z. Białek oraz docenci: dr hab. dr hab. L. Bednarczuk i Z. Uryga, uczestniczyli w konferencji naukowej w Nitrze (Słowacja), zorganizowanej przez Instytut Filologii Polskiej WSP w Krakowie oraz przez tamtejszy Kabinet Literarnej Komunikacji a Experimentalnej Metodiki Pedagogicznej Fakulty na temat: "Tradycja i współczesność kulturowa w procesach poznawania literatury w szkole". Druga część spotkania odbyła się w dniach 30 XI - 2 XII 1978 r. w krakowskiej WSP. Podczas obrad, w których oprócz pracowników naukowych z Nitry wzięli udział przedstawiciele wielu polskich uniwersytetów i szkół pedagogicznych, wygłoszono 15 referatów (3 słowackie i 12 polskich). Z krakowskiej WSP J. Polakowski przedstawił referat "Komunikacja masowa jako kontakt odbioru prozy", a Z. Uryga mówił o podręczniku literatury jako narzędziu wprowadzania w tradycję literacką.

W kieleckiej sesji zorganizowanej przez tamtejszą WSP, a poświęconej problematyce dziecka w literaturze, J.Z. Białek wygłosił referat "Formuła realizmu w prozie Jerzego Szczygła", w Bibliotece Wojewódzkiej w Tarnowie mówił o miejscu literatury dla dzieci w kulturze narodowej, a w Domu Kultury w Andrychowie nakreślił główne kierunki rozwojowe we współczesnej literaturze dla dzieci.

Na sesji popularnonaukowej z okazji setnej rocznicy założenia Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Tarnowie J.Z. Białek przypomniał twórczość Marii Konopnickiej o dzieciach i dla dzieci, a A. Jopek podjął próbę osadzenia dorobku artystycznego autorki "Roty" na tle epoki.

Podczas ogólnopolskiej sesji prasoznawczej zorganizowanej w dniach 20-21 XI 1978 r. w ośrodku wypoczynkowym "Ameliówka" (Kielce),

w której udział wzięli pracownicy Samodzielnego Zakładu Bibliotekoznawstwa i Zakładu Literatury Polskiej, J. Jarowiecki wygłosił dwa referaty: "Prasa ruchu oporu w okresie okupacji hitlerowskiej w Polsce lat 1939-1945" oraz "Krakowska prasa konspiracyjna w latach II wojny światowej"; Z. Sokół mówiła o prasie konspiracyjnej lat 1939-1945 na tle tradycji; B. Pietrzyk poinformowała o twórczości literackiej uprawianej na łamach pism podziemnych; W. Wójcik ukazała "Gońca Krakowskiego" na tle prasy gadzinowej; studentka E. Zdzieborska przedstawiła zawartość treściową wydawanego przez Niemców tygodnika "7 Dni".

Podobnej problematyce poświęcona była ogólnopolska sesja naukowa w Lublinie w dniach 12-13 III 1979 r. W wygłoszonym referacie J. Jarowiecki usytuował lubelską prasę konspiracyjną na tle polskiej prasy podziemnej; Z. Sokół przygotowała referat "Prasa konspiracyjna Rzeszowa i Lublina - studium porównawcze"; W. Wójcik porównała "Nowy Głos Lubelski" z "Gońcem Krakowskim"; B. Pietrzyk omówiła twórczość literacką na łamach konspiracyjnych pism ludowych wychodzących na Lubelszczyźnie; M. Zięba przypomniał ruch wydawniczy Lublina w latach 1944-1949; U. Stosio przedstawiła "Studium porównawcze o prasie śląskiej i lubelskiej w latach 1945-1948".

Na spotkaniu z młodzieżą Zespołu Szkół Ekonomicznych w Gliwicach J. Jarowiecki mówił o roli konspiracyjnej prasy w kształtowaniu świadomości narodowej w okresie okupacji hitlerowskiej; w rzeszowskiej WSP przedstawił on referat "Literatura polska w latach 1939-1945 (rozwój i geografia)". Z krakowską młodzieżą licealną spotykał się A. Jopek, wygłaszając odczyty o narratorze we współczesnej prozie polskiej i o dramaturgii Sławomira Mrożka.

W kieleckiej sesji popularnonaukowej z okazji 30-lecia "Słowa Ludu" głos w dyskusji zabrał A. Jopek, a podsumowania obrad dokonał J. Jarowiecki.

Profesorowie i docenci Zakładu Literatury Polskiej brali udział w pracach i zebraniach Komisji Historycznoliterackiej Oddziału PAN w Krakowie. M.in. J. Jarowiecki przedstawił tam działalność wydawniczą "Szarzych Szeregów" w Krakowie, a S. Burkot zajął się twórczością Mariana Czuchnowskiego.

Studenckie Koło Naukowe Polonistów

Członkowie studenckiego Koła Naukowego Polonistów zorganizowali w lutym 1979 r., przy współudziale młodszych pracowników Instytutu, wyjazd na sesję teatrologiczną w Warszawie i obejrżeli przy tej okazji kilka stołecznych spektakli teatralnych. W sierpniu 1979 r. studenci z Sekcji Kultury Literackiej prowadzili pod kierunkiem dra E. Chudzińskiego, badania nad recepcją współczesnych pisarzy ludowych Sądecczyzny.

Studenckie Koło Naukowe Bibliologów zorganizowało w dniu 22 maja 1979 r. seminarium naukowe nt.: "Księgarstwo i działalność wydawnicza w Krakowie w latach 1939-1945". Podstawowy referat, "Hitlerowska polityka eksterminacji kulturalnej na okupowanych ziemiach polskich w latach 1939-1945", wygłosił J. Jarowiecki; o jawnej działalności wydawniczej w okresie okupacji hitlerowskiej w Krakowie mówiła W. Wójcik; pozostałe referaty przedstawili studenci: E. Klakła, E. Olpińska, J. Chudzińska, A. Adamczyk, M. Pieczonka.

Nagrody naukowe

- Nagrody Ministra NSWiT za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną w roku akad. 1978/79 otrzymali: prof. prof. B. Faron (I stopnia), J.Z. Białek, M. Romankówna (II stopnia); dr dr B. Guzik, R. Lubas, doc. dr hab. Z. Uryga (III stopnia).

- Rektor WSP przyznał nagrody 11 pracownikom Instytutu oraz 6 osobom z Samodzielnego Zakładu Bibliotekoznawstwa. W Dniu Karty Nauczyciela Złotym Krzyżem Zasługi została odznaczona mgr A. Rosa, a Brązowy Krzyż Zasługi otrzymał dr J. Ożdżyński.

Doc. dr Antoni Jopek